

Жнива стартували!

Станом на 21 червня аграрії шести областей Півдня намолотили 602 тис. тонн зерна нового урожаю. Про хід жнив в країні інформують в Мінагрополітики. Так, на даний час, у Миколаївській, Одеській, Херсонській, Дніпропетровській, Донецькій та Запорізькій областях аграрії розпочали збирання ранніх зернових культур, яке проведено на площі 195 тис. га. або 2% до прогнозу. Загалом намолочено 602 тис. тонн зерна, середній показник врожайності становить 3,08 т/га. У розрізі культур зібрано: озимої пшениці - 94 тис. тонн, при врожайності 3,09 т/га; ячменю - 483 тис. тонн, при врожайності 3,17 т/га; гороху - 25 тис. га, при врожайності 1,97 т/га. Крім того, розпочато збирання озимого ріпаку, який обмолочений на площі 13 тис. га або 1% до прогнозу, середній показник врожайності становить 1,79 т/га.

Пенсії Формула розрахунку

Формула розрахунку пенсій складається всього з трьох змінних. Попри це, точний розмір майбутньої виплати можуть розрахувати тільки в Пенсійному фонді. Щоб врахувати коефіцієнт заробітку, фахівці зіставляють дані про зарплату майбутнього пенсіонера та середній розмір заробітної плати за кожен місяць.

Однак приблизний розмір виплати можна дізнатися вже зараз. Так, у формулі середню зарплату за три минулих роки множать на співвідношення власної зарплати до середньої, на кількість відпрацьованих років і на 1%.

Судячи за даними ПФУ, на даний момент перший показник становить близько 6 тис. грн. Це означає, що при середній заробітній платі та 35 років стажу в цьому році пенсіонер може претендувати на виплату в розмірі 2,1 тис. грн. А при зарплаті близько 17 тис. грн, розмір пенсії становитиме приблизно 4,2 тис. грн.

Важливо також відзначити, що якщо людина офіційно працює на мінімалку, то зможе претендувати на виплату в розмірі близько 1,5 тис. грн.

З другого боку, на розмір виплат також може вплинути й держава. І якщо на даний момент збільшити суму виплат через дефіцит Фонду і складної демографічної ситуації проблематично, то, наприклад, підвищити мінімальну зарплату - цілком реально.

По-перше, при наявності необхідного розміру стажу (30 років для жінок і 35 років для чоловіків) пенсія після 65 років повинна складати не менше 40% мінімальної зарплати. При мінімалці в 4 173 грн (діючий розмір) це 1669 грн, а якщо, наприклад, мінімалку підвищили до 5 тис. грн, то і розмір пенсії збільшиться до 2 тис. грн, тобто на 331 грн.

Варто зазначити, що мінімальна пенсія в Україні становить 1497 грн. А до 1,4 тис. грн отримують ті, хто фактично на пенсію не заробив. Наприклад, у них немає і 15 років стажу або до 2019-го вони не заробили 26 років стажу. У такому разі їм або взагалі не передбачена (виплата), а натомість їм виплачують матеріальну допомогу (також називають соціальною пенсією).

Щоб отримати максимальну пенсію, простому українцеві необхідно

сплачувати внески із зарплати, яка в сім разів вище середньої. За останніми даними, це близько 58 тис. грн. Однак і українці з середнім достатком мають шанс подумати про майбутню старість.

Для початку — працювати офіційно. Вимоги щодо стажу в Україні підвищують щорічно. У результаті ті, кому залишилося до пенсії більше ніж 8 років, щоб вийти на заслужений відпочинок у 60 років, повинні будуть мати 35 років стажу. І щоб не опинитися в пенсійному віці, але без пенсії, важливо працювати офіційно. Крім того, чим вище «біла» зарплата, тим краще. Якщо ви офіційно працевлаштовані, але на мінімалку, то на підну пенсію можна не розраховувати.

Друга можливість — вийти на пенсію пізніше. Якщо вийти на пенсію пізніше, розмір виплати можна збільшити. За кожний місяць відстрочки виплати її розмір збільшується на 0,5%. При цьому, якщо відстрочити пенсію більш ніж на 5 років, надбавка за кожні 12 місяців складе 0,75%.

Продовження теми - стор. 5

Позачергові вибори

Центральна виборча комісія станом на 23 червня зареєструвала 1593 кандидатів у народні депутати України в одномандатних виборчих округах. Самовисуванцями балотуються 1319 осіб, ще 274 на парламентські вибори висунули політичні партії

23 червня ЦВК зареєструвала 212 кандидатів у нардепи в одномандатних виборчих округах, зокрема тих, що балотуються як самовисуванці, – 164, а тих, кого висунули політичні партії, – 48. Всього ЦВК зареєструвала 1 743 кандидатів у народні депутати України, включених до виборчих списків 12 політичних партій, у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі на позачергових виборах народних депутатів України.

Наш кандидат

НОВА ЛЮДИНА В ПОЛІТИЦІ З НЕЗАПЛЯМОВАНОЮ РЕПУТАЦІЄЮ, БЕЗПАРТІЙНИЙ, САМОВИСУВАНЕЦЬ

Я, Роман Москаленко, вважаю себе достойним кандидатом для свого виборчого округу та України, і не можу бути байдужим, коли до влади рвуться ті, хто зруйнував і розірвав країну. Я не байдужий до долі людей, коли мільйони сьогодні витрачаються представниками олігархічних структур на передвиборчу брехню. Мільйони, яких бракує війнам у зоні бойових дій, яких чекають поранені на лікування та інвалідні на протезування. У лікарнях щоденно помирають сотні українських дітей, бо не мають коштів на ліки... При цьому в бюджеті грошей на це не вистачає. А в кандидатів та партій мільйони гривень витрачаються на передвиборчу агітацію. Мешкаю в смт Слобожанське Дніпровського району. Народився у 1978 році. Українець. Батьки - Анатолій Григорович та Тетяна Олексіївна – пенсіонери. У 1995 році вступив до Дніпропетровської Металургійної академії. При академії пройшов військову підготовку, отримавши звання старшого лейтенанта, присягнув на вірність Україні.

Своє власне життя будую сам. У 2000 році, після закінчення академії, почав працювати у Дніпропетровську приватним підприємцем у галузі ремонту та обслуговування будівельної і сільськогосподарської техніки. Сплачую податки в місцевий бюджет, а не виводжу кошти в офшори. На сьогоднішній день є засновником товариства, яке займається відбудовою міста та області. Також допомагаю нашій рідній армії в ремонті БРДМ, БТР, БМП та іншої військової техніки, яка була підбита чи виведена зі строю окупантами.

У соціальній сфері силами свого підприємства допомагаю нашим дитячим садочкам, школам, ремонтуємо дахи, міняємо вікна, труби, готуємо помешкання до зими. Переконали: щоб творити закони, не потрібно обов'язково мати кілька вищих освіт чи досвід у всіх сферах життя, треба лише почути простих людей, зрозуміти їх та вирішувати їхні проблеми.

Щиро Ваш, вдячний за підтримку, кандидат у народні депутати України Роман МОСКАЛЕНКО.

Роман Москаленко

Передвиборна програма кандидата у народні депутати України по одномандатному виборчому округу № 29

Я, Москаленко Роман Анатолійович, йдучи на вибори до Верховної Ради, маю головною мету - побудову єдиної, цілісної, європейської держави - України. Вважаю першочерговими завданнями вирішення наступних проблем:

- зняття депутатської недоторканності - забезпечення рівності перед законом всіх громадян України, оскільки жоден депутат не може мати імунітет від покарань за злочини, ним скоєні;
- припинення фальсифікації голосування у Верховній Раді, забезпечення голосування тільки за умови власної присутності депутата;
- забезпечення підвищення ефективності виконання державних службовцями своїх посадових обов'язків;
- забезпечення скорочення витрат на утримання депутатів усіх рівнів;
- легалізацію тіншової зайнятості та прихованих форм оплати праці;
- стабілізацію курсу національної валюти щодо іноземних валют;
- забезпечення проведення політики Євроінтеграції з метою набуття членства в Європейському Союзі, включаючи зони вільної торгівлі і безвізового режиму для громадян України;
- створення стрийливих умов для ведення бізнесу в Україні, шляхом зниження ПДВ, а також надання податкових канікул для малого бізнесу на два роки;
- забезпечення відродження українського села шляхом створення умов для залучення інвестицій у розвиток сільської місцевості, будівництво доріг, медичних і освітніх установ;
- забезпечення політики створення робочих місць - підтримку власного виробника;
- забезпечення створення умов для реформування вугільної галузі.

Я йду в депутати, щоб забезпечити громадянам України гідне життя, у зв'язку з чим буду ініціювати ряд законопроектів, спрямованих на:

- збільшення розміру виплат державної допомоги при народженні першої, другої, третьої дитини;
- забезпечення кожній дитині місця в дитячому дошкільному закладі;
- гарантію випускникам вищих навчальних закладів надання першого робочого місця;
- гарантію кожному громадянину України доступної якості, сучасної освіти та медицини. Україна з дня проголошення Незалежності прагнула жити в щасливій і процвітаючій країні, але зіткнулася з новою бідною - військовою агресією Російської Федерації проти України. У зв'язку з чим нам необхідно посилити армію і захистити державу. Я пропоную наступне:
- гарантувати підвищення заробітної плати військовослужбовцям України;
- забезпечувати житлом військовослужбовців за рахунок держави;
- збільшити обсяг виробництва і експорту української зброї для нашої країни, а це нові робочі місця, додаткове фінансування оборонної галузі;
- надати державну допомогу сім'ям постраждалих та загиблих військовослужбовців у Донецькій, Луганській областях і АРК. У виборчому окрузі першочерговими завданнями вважаю:
- забезпечення відкритого для громадськості бюджету міста і земельних аукціонів, щоб викоринити корупцію;
- відновлення промисловості в місті Дніпрі і Дніпропетровській області;
- люстрацію міських чиновників, викриття корупційних схем;
- співпрацю з громадськими організаціями та мешканцями міста та області, залучення їх до контролю за діяльністю міської та обласної влади. Головним обов'язком депутата Верховної Ради вважаю відстоювання на державному рівні інтересів своїх виборців, свого міста, своєї області. Я готовий до важкої праці - мета якої створення європейської держави - Україна, тому що пишаюся своєю країною і радий, що в ній народився. І хочу, щоб так міг сказати кожен.

Григорій ДАВИДЕНКО

На початку XXI століття добряче «обскубана» із заходу і півдня національними революціями 90-х імперська Росія почала несамовито волати на весь світ про свою колишню «велич». Тоді ж виник і термін «рашизм» - це комбінація слів «Рашиа», або Росія англійською, та «фашизм», тобто «рашизм» - це російський фашизм. Він базується на ідеях «особливої цивілізаційної місії» росіян, старшинства «братнього народу», нетерпимості до елементів культури, особливо мови, інших народів. Раніше сучасному «рашизму» відповідав войовничий «русизм», який таврував ще Олександр Герцен. Вкрай влучно в часи Першої російсько-чеченської війни про нього висловився президент Ічкерії Джохар Дудаєв: - Немає в світі ідеології, навіть в теорії, більш жорстокої та цинічно діючої, ніж русизм. Ніяких моральних принципів - усі вони, мов тварини.

СВІТ лише на словах засудив тоді жорстоку колонізаторську війну Росії проти Ічкерії, яка фактично стала незалежною державою. Але не зупинив показове вбивство тисяч людей внаслідок «коврових» бомбардувань авіації, артилерії і т. п. Пропагандистська імперська машина спотворювала дійсність і називала загарбницьку війну на Кавказі «боротьбою зі світовим тероризмом». За наближеними даними, внаслідок двох Чеченських війн загинули біля 170 тисяч чеченців та більше 15 тисяч військових російської армії. Непокараний з боку світової спільноти злочин кремлівської кліки на чолі з В. Путіним на Кавказі став свого роду запрошенням до нових злодіянь. І вони не забарилася. Восьмого серпня 2008-го РФ під надуманим приводом із літаками і танками вдерлася на територію Грузії. За п'ять днів війни загинули 67 військовослужбовців Росії та 170 грузинських воїнів і мирних жителів. Лідери країн НАТО тоді дієво втрутилися в ситуацію і зупинили агресію. Але знову якихось особливих санкцій до РФ за грубе порушення норм міжнародного права застосовано так і не було.

Певно ж, і ця світова поблажка дала ще один привід Росії почати військові дії щодо України в лютому 2014-го. Їм передували більш ніж 20-річні «промивання мізків» жителів Криму та Донбасу про якісь ущемлення їхніх «особливих прав», насадження міфів про «давню належність» півострова до імперії та існування «криворізько-донецької народної республіки». А ще заміна на керівних постах в Збройних силах відданих Україні військових у часи Віктора Януковича на лояльних до РФ людей, щедра підтримка сепаратистських рухів і абсолютне спотворення української дійсності за допомогою російських телеканалів.

Про інформаційний аспект сучасної російсько-української гібридної війни йшлося в Дніпрі 21 червня на зустрічі першого заступника міністра інформаційної політики Еміне Джапарової з працівниками ЗМІ Придніпров'я. До сфери компетенції молодого урядовця належать питання реінтеграції тимчасово окупованих територій України, адвокація теми Криму і Донбасу на міжнародній арені та захист громадян України - бранців Кремля. Вона ж опікується питаннями європейської інтеграції, відповідає за змістовне наповнення зовнішньополітичного курсу. Крім іншого, захищає права кримських татар та інших корінних народів Криму. Її батьки повернулися з Середньої Азії з малою Еміне наприкінці 80-х. Джапарова після закінчення Київської школи інституту міжнародних відносин працю-

вала журналістом на кримськотатарському каналі АТР.

- Щодня в 2014-му ми давали репортажі про стрімку окупацію півострова російськими спецпризначеннями, - розповіла Еміне. - Дуже боляче було все це бачити. Працювали аж до реальних загроз власному життю. Через два місяці змушені були виїхати з чоловіком і дітьми, а батьки сказали: «Навіть в разі війни Крим ми не покинемо!» З ними залишився мій менший брат, у середній школі у них на кожному уроці біля 10 хвилин іде на зомбування брехнею, що всі вони тепер - росіяни, що світ змірився з окупацією Криму і т. п. Ніякої свободи слова в Криму немає, російські ЗМІ спотворюють дійсність. Фермер Володимир Балух з Роздольненського району за піднятий український прапор отримав три роки і 7 місяців ув'язнення - за сфабрико-

ванні бійці. Це майже суїцид - вести діалог з країною, яка грубо порушує міжнародне право, намагаючись при цьому розвалити єдність того ж самого Заходу.

Володимир Огризко давно зробив факховий висновок, якого ще не втямив світ і керівництво нашої держави: Росія визнає лише силу! Тому єдиний спосіб належного «діалогу» з нею полягає в тому, щоб за численні порушення норм міжнародного права, окупацію території України запровадити максимальні економічні санкції. Не вести іще один «Північний потік», як це досі триває, а наглухо заблокувати і ті газопроводи та нафтопроводи, які є. І припинити будь-яку торгівлю на крові. Лише так вона перестане стріляти на Донбасі. А очільник Національного корпусу Андрій Білецький порадив Володимирі Зеленському перш, ніж пропонувати мир Росії, викопати влас-

справжню суть окупації Росією наших земель - їй ні до чого люди з їхніми проблемами, їй потрібне лише «гарматне м'ясо» для завоювання всього світу! Адже в окупованому нею Криму призвано до окупаційного війська вже більше 15 тисяч кримчан! Переважна більшість з них відправлена в «гарячі» точки Кавказу та інших проблемних країн неосяжної ерефії. Ніякої іншої мети, окрім як воювати зі всім світом за свої «особливі» права та вічно через це бідувати, у Росії немає. Це добре пам'ятає старше покоління українців, які пережили організовані Москвою Голодомори, колективізацію, Чорнобиль, півсотні за 70 комуністичних років загарбницьких воєн плюс таємно організовану Москвою Другу світову і т. п. З цього приводу польовий командир Ічкерії Шаміль Басаєв у 2004-му заявив Путіну:

БОМБУВАННЯ І ЗОМБУВАННЯ ПРОТИДІЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

Еміне Джапарова (зліва) з помічником Людмилою Леоновою на зустрічі в Дніпрі.
Фото автора.

ваними руками хоча б одну могилу для загиблого молодого солдата. А потім побувати на його похороні...

ними руками хоча б одну могилу для загиблого молодого солдата. А потім побувати на його похороні...

Правда переможе

На зустрічі у Дніпрі Е. Джапарова розповіла про численні ініціативи Мінінфорполітики в рамках схваленої урядом наприкінці минулого року «Стратегії інформаційної реінтеграції АР Крим та м. Севастополь». Були наведені і конкретні кроки, щоб наші громадяни були поінформованими, не відчували себе кинутими напризволяще в окупації: збудовані чотири потужних телевежі для трансляції українських телеканалів на непідконтрольній території Донбасу і Криму, знято всім документальних стрічок про окупацію, змонтовані десятки роликів про визвольну місію української армії, про Україну та її туристичну привабливість, використано 140 мільйонів гривень на друк української літератури про боротьбу українських військових на Донбасі. Е. Джапарова закликала колег по перу більше розповідати людям про значення свободи слова в Україні для перемоги над брехливою Московією, де панує диктатура. Про те, що Європа в розумінні прав людини, дбайливого ставлення до довкілля починається з кожного з нас.

Як струмись свіжого повітря потрібно донести жителям окупованих територій і всього світу правду, що демократична Україна визначила курс на членство в Європейському Союзі та системі колективної європейської безпеки НАТО, про

- Ваша велика російська мрія - сидяти по шию в лайні, затягти туди усіх інших.

Лише біль і смерть несе Росія вже шостий рік Україні. За цей час загинули на фронті майже 13 тисяч чоловік, понад півтора мільйона громадян стали вимушеними переселенцями. Е. Джапарова акцентувала увагу і на гуманітарній катастрофі, до якої довели курорт світового значення Крим злодії з Кремля: півострів стрімко перетворюється на потужну воєнну базу, з материкової Росії до Криму завезені близько 500 тисяч людей. Росія незаконно використовує вкрадені нею 503 українські електрочастоти для власного мовлення, державні будівлі, санаторії, орні землі, природний газ і т. п.

На зустрічі у Дніпрі йшлося і про особливу цивілізаційну місію, покладену на Закон України № 5670-д «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Присутні на зустрічі висловили застереження з приводу трирічного терміну введення в дію його норм щодо відповідальності за ігнорування державної мови. В умовах війни цей строк годилося б зменшити мінімум в десять разів. До речі Е. Джапарова, яка прекрасно володіє українською, запевнила, що цей закон «буде вводиться в дію з любов'ю». Бо навіть і росіяни вже починають розуміти, як давно серцем відчували кримські татари - російська мова використовується агресором як різновид зброї! Сучасна війна, за Оксаною Забужко, не про бомбардування міст, а про бомбардування мізків. Відтак нам варто якомога ширше використовувати державну мову для послаблення агресора і збереження майбутнього України. А коли говорити російською, то мимоволі кличеш Путіна в гості. І закликаєш до дебошу його одноплемінників росіян, цей конгломерат різних народів і вір, які українцям така рідня, як біс кози дядько.

Присутні ще прохали Е. Джапарову звернути увагу уряду України на факт зміни власника та інформаційної політики у московський бік популярного телеканалу «ЗІК». Через це подали заяву на звільнення відомі тележурналісти. А у блогах «Української правди» Айдер Муждабаєв щойно попередив: Росія готується купити до 10 провідних телеканалів України! Щоб одразу задіяти всю потужність власної пропагандистської машини на наших громадянах. Тож на інформаційному, як і на ратному, полі в нас для відсічі навали самоназваних «братів», які нам такі брати, як Василь бабі рідний Федір, ще дуже багато роботи.

! За статистикою, телевізор мають 94% сімей, а ванну кімнату - 91%. Звідси випливає, що мізки промиваються частіше, ніж все інше

Роберт Орден, американський гуморист

Кластери є вже і в Україні...

Петро ЛУК'ЯНЕНКО

Перші українські паростки

У селі Утконосівка, що розташоване на півдні Бесарабії біля великого озера Катлабух, вирощують овочеві культури: переважно помідори сорту «Примадонна», капусту, перець та огірки. Тут складно знайти хоча б один двір без теплиці, хоча на сусідні села це ніяк не поширилося. Помідорний кластер такий тут один. У смт. Гриців, Хмельницької області році успішним є кластер сільськогосподарської продукції. А в селі Снітків, що на Поділлі (Вінницька область), з населенням до 700 людей, успішно працює ягідний кластер. Подібне вимальовується і у селі Китайгород Царичанського району Січеславщини. Тільки вистигає перша полуниця, в центрі села ні проїхати, ні пройти спокійно не можливо. Бо звідусіль приїздять охочі закупити оптом полуницю у місцевих селян, щоб потім продати її дорожче на ринках Дніпра, Полтави та інших навколишніх міст. Місцеві вже давно добирають кращі сорти полуниці, щоб і смачна була, і транспортабельна. Садять її великими площами, реалізують і мають додатково копійчку до домашнього бюджету. Після полуниці селяни масово продають малину, смородину, робота кипить ціле літо.

Українсько-румунський «Перший аграрний кластер» створено у Чернівецькій області. Об'єднує він виробників плодово-ягідної продукції та розвитку садівництва. Завдання кластеру — сприяти підприємцям на всіх етапах від вирощування до реалізації: підтримувати взаємодію між виробниками та інспекторами, транспортерами та споживачами. А ще поліпшувати інвестиційний клімат, домовлятися з місцевими органами самоврядування, створювати умови для підготовки необхідних спеціалістів.

Регіональний агропромисловий кластер «Агроінновації» створено у Рівному. Він зосереджується на розробці і впровадженні інновацій у агропромисловості регіону. Також у Рівному працює й інший кластер — «Натуральне молоко». Його за типом знаменитого Маслосоюзу заснували сільгосппідприємства Рівненщини, Тернопільщини і Львівщини, що працюють в галузі молочного тваринництва. Кластер виконує функцію переважно захисника інтересів виробника та підтримує їхню взаємодію.

У Вінницькій області в рамках Проекту ЄС щодо підтримки сталого регіонального розвитку (SSRD) утворено переробно-харчовий кластер. Він сприяє об'єднанню фермерів у кооперативи, налагодження партнерства між виробниками та переробниками сільськогосподарської продукції. А в селі Снітків, що на Поділлі (Вінницька область), з населенням до 700 людей, успішно працює ягідний кластер. Подібне вимальовується і у селі Китайгород Царичанського району Січеславщини. Тільки вистигає перша полуниця, в центрі села ні проїхати, ні пройти спокійно не можливо. Бо звідусіль приїздять охочі закупити оптом полуницю у місцевих селян, щоб потім продати її дорожче на ринках Дніпра, Полтави та інших навколишніх міст. Місцеві вже давно добирають кращі сорти полуниці, щоб і смачна була, і транспортабельна. Садять її великими площами, реалізують і мають додатково копійчку до домашнього бюджету. Після полуниці селяни масово продають малину, смородину, робота кипить ціле літо.

У Могилівській об'єднаній громаді Січеславщини швидко дійшли висновку, що слід розширювати потужності для зберігання та переробки ягідної продукції, об'єднуючись, аби спільно закупити обладнання. Цим починається історія створення «Першого ягідного» кооперативу. Його голова Андрій Оселедець так обґрунтував причину об'єднання:

— У середньому морозильна камера коштує 100-150 тисяч доларів, закупити таке обладнання одному підприємцю не під силу. До складу нашого кооперативу увійшли 12 підприємців, а загальна ягідна площа - 30 гектарів. В області це перше об'єднання подібного профілю, саме тому і назва його символічна - «Перший ягідний».

Директорка Дніпропетровського «Центру розвитку місцевого самоврядування» Олена Тертишна, створеного за підтримки програми «U-LEAD з Європою» та Мінрегіону, озвучила плани на майбутнє:

— Громади Дніпропетров-

щини почали роботу над місцевими програмами підтримки розвитку кооперативного руху, в Могилівській ОТГ на придбання холодильних агрегатів виділять 150 тис. грн. Найближчим часом планується створити ягідний кластер, куди увійдуть представники кількох громад - Могилівської, Новоолександрівської, Солонянської та Сакаганської.

У Покровському районі нашої області успішно працює молочний кластер. Це і відомий сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Добробут Андріївки» (голова Антоніна Куриленко), і СОК «Світанок Олександрівки» (Олексій Захарчук). Селяни впевнені, це - вимога часу, оскільки приватне одноосібне молочне виробництво менш вигідне і не може дати продукцію високої якості. У громадах за фінансової підтримки уряду Канади та інших іноземних партнерів створили об'єднання з 9-ти сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів «Господар».

Успішною на Січеславщині є і діяльність відомого ТОВ «Фермерів та приватних землевласників» (відповідальний Сергій Ушаков), яке формує для збуту за кращими цінами великі партії зерна, вирощеного на фермерських та приватних ланах. Товариство має і можливість купувати за гуртовими цінами засоби захисту рослин та мінеральні добрива. Такою ж вдалою є і робота обласної спілки «Дніпровський пасічник» (керівник Сергій Староконь), що теж має класичні ознаки кластера в межах усієї області. Бо об'єднує під своїм «крилом» найкращих пасічників усіх районів.

Як показують наведені приклади, об'єднані зусилля в напрямку одного виробництва дають значно кращі результати. Але щоб перейти на кластерну модель господарювання, треба перебудувати всю систему організації аграрного виробництва. Якщо в державі будуть сильні аграрні кластери, це дасть поштовх для розвитку інноваційних підходів і підвищенню кваліфікації робітників сектору.

НИШНЯ економічна ситуація в державі потребує від її громадян якихось нестандартних рішень, щоб вижити. Чи в селі, чи в місті краще тримаються на плаву ті, хто знайшов свій шлях до добробуту. Багато нашого люду стало заробітчанами, поїхало у світи за заробітком, а чимало і в Україні не бідує. Є навіть цілі села, що зуміли собі забезпечити сталий економічний розвиток і високу додану вартість. Одне з таких рішень - кластер.

Поняття «кластер» увів економіст Майкл Портер. У минулому столітті він досліджував, чому одні регіони є успішнішими за інші. І виявив таку цікаву особливість - конкурентоспроможність виробника багато в чому визначається потужністю його оточення. Кластерна модель, за визначенням, — це коли організації та підприємства об'єднуються за географічним принципом навколо однієї спеціалізації. Це така собі модернізована розсіяна мануфактура одного напрямку виробництва і збуту продукції. У такий спосіб добре й конкурувати, і співпрацювати.

Прикладів у світі і у нас, в Україні, вже існує чимало. Зокрема, у штаті Каліфорнія США є долина виноробів Napa (Napa Valley). Об'єднатися вони вирішили у 1950-х роках, коли власники кількох винарень зустрілися і придумали проєкт долини виноробів. Як результат: винна столиця США Napa Valley сьогодні об'єднує понад 400 винарень, 100 готелів та ресторанів. 2014 року край відвідало понад 3 млн. туристів, лишивши тут 1,63 млрд. доларів. І це не враховуючи 3 млрд. дол., які заробляє долина щорічно на експорті вина за межі краю! Пляшка місцевого напою коштує в середньому на 10 дол. дорожче, ніж ідентичні вина із сусідніх каліфорнійських долин.

У Польщі успішно функціонують локальні туристичні кластери, такі як «Землі молока та меду» (Honey and milk land), що спеціалізується на агропромисловому туризмі. Усе це — ефекти розвитку за кластерним принципом, коли співпраця за одним напрямком виробництва дала високий результат. Китай та Тайвань проводять кластерну політику, пов'язану з технопарками. Японія використовує кластери для здійснення підтримки інновацій у досить широких масштабах. Сьогодні успіхами у кластеризації економіки можуть пишатися Індія, Бразилія, Чилі. Сучасна економіка все більше набирає глобального характеру, всі суб'єкти якої тісно взаємодіють між собою.

Переваги кластера перед окремим аграрним підприємством

Українські фермери інколи упереджено ставляться до пропозицій спільної діяльності і мають сумніви щодо своєї індивідуальної вигоди у такій формі роботи. Кластер — це поки що нове і малопоширене в українській агросфері поняття. Але, як свідчать фахівці, має ряд переваг:

1. Аграрії, домовляючись, спільно закуповують потрібні їм ресурси. При цьому вони **економлять значні кошти**, адже мають змогу користуватися найнижчою ціною від постачальника. До речі, постачальник теж є частиною кластера і може запропонувати його учасникам найвигідніші умови. Бо він зацікавлений у постійній та стабільній співпраці.

2. При спільній роботі фермери можуть собі дозволити значно якісніші матеріали: насіння, добрива, техніку. Як наслідок, **конкурентоспроможність, продукція аграріїв значно за рахунок цього зростає**.

3. **Збільшується збут продукції**. Бо оптовик систематично закуплятимуть із більшим задоволенням великі партії якісної продукції у кластерах, аніж у одноосібників.

4. **Допомога в навчанні і обмін досвідом**. Якщо чимало українських аграріїв не мають фінансової змоги регулярно відвідувати фахові тренінги, навчання тощо, то спільно, залучивши до кластера навчальні організації, бізнес-школи чи окремих тренерів, можна отримувати сучасні знання, оплачуючи лише маленьку частину з того, що довелося б платити самостійно. Для обміну досвідом значно вигідніше організувати поїздку для групи людей, аніж індивідуально, і до того ж результат у такому разі продуктивніший. Це ж стосується послуг експертів, дослідження ринків, наукових розробок.

5. **Координувана співпраця з органами влади** - важлива перевага кластера, що економить особистий час і прискорює роботу.

Агротуристичні кластери - ефективний механізм розвитку села в Україні

Українські села переважно нині перебувають у занедбаному стані. Тому створення агротуристичних, агрорекреаційних і агроекологічних кластерів може стати справжнім порятунком для них. Приємно, що цю ідею підтримує Міністерство аграрної політики та продовольства України спільно з Асоціацією індустрії гостинності. Ними ведеться планомірна робота щодо створення туристичних кластерів.

Залучаються до співпраці фермери, підприємці і ті, хто в Україні надає послуги зеленого туризму. Активно популяризуються і використовуються історичні культурні родзинки, якими багата кожна область України. За таких умов усі можуть заробити, а туристи отримають доступ до цілого спектру послуг, які надаються, що тільки посилять бажання людей подорожувати по своїй країні. Жителі великих міст мають велику потребу у короткотривалому відпочинку у радіусі 2 годин шляху від домівки. Зростає і стає все більш актуальним інтерес до продуктів місцевого виробництва: в той час, коли поліції супермаркетів переловлені фабричними продуктами, люди все більше цінують «домашнє».

Як свідчать фахівці, у цій справі для початку проєкту потрібен лідер - ініціативна людина, заряджена на успіх та нова сприятлива прогресивна законодавча база. Бо в законодавстві України відсутні нормативно-правові акти, які б регулювали діяльність кластерних об'єднань. Без правового регулювання розвиватися кластерам важко. Не маючи визначення, вони не можуть отримувати державну підтримку і брати участь у програмах розвитку регіонів чи секторів агропромисловості. Це можна вважати причиною зародкового стану в секторі кластерів України, де існують лише поодинокі приклади подібних утворень. Кластери створюють переважно за ініціативою товаровиробників, які переймають гарні приклади практики кластерного розвитку.

римаючи коровай, Анатолій Гайворонський, як завжди, щиро й емоційно звернувся до присутніх.

- Закінчуються зібрання «для галочки». Пора від пустих балачок переходити до діла! Настала пора єднатися!

Щоб заможною була держава, потрібно, щоб в ній жили й працювали заможні люди. А що треба для цього? Створити їм належні умови? Що ж виходить насправді? Лише за два останні місяці в області ціннично вбили двох фермерів. Одного з них довели до самогубства, іншу жінку – Антоніну Дарадуду, співвласницю фермерського господарства «Дар» з села Попасне, за яке ми всією фермерською спільнотою так рішуче воювали, знайшли втпленую у басейні на власному подвір'ї. Про що це свідчить? А про те, що якщо навіть вдасться розвинути нормальний, успішний бізнес, то працювати все одно не дадуть. Або бандити, або державна машина, яка нічим не краща від головорізів.

На порозі вибори, а «на манежке все те же» – наголосив Анатолій Гайворонський.

Тому всім нам треба активізуватися у політичному житті. Ось уже 28 років ми говоримо про підтримку підприємництва, з 91-го року, з Дня проголошення Незалежності. І що змінилося? Прийняли безліч програм з підтримки середнього і малого бізнесу, і що маємо?

Минулого року було виділено з державного бюджету один мільярд гривень для підтримки фермерів. З них 10 мільйонів одержали фермери, а куди поділася решта грошей? Розчинилась у кишнях чиновників, наближених до державного корита. Тому я закличу всіх до об'єднання – підприємців, фермерів, бо всі ми пливемо в одному човні. Давайте після виборів створимо власну партію, політичну силу, щоб протистояти тим, хто заважає жити й працювати.

Цікавими були на ярмарці-презентації виступи Ольги Гонтової, директора Дніпропетровського відділення Укрдержфонду підтримки фермерських господарств на тему: «Дотації 2019 року», Світлани Подвиженко, директора Дніпропетровської обласної дирекції АБ «УКРГАЗ-БАНК» з доповіддю «Пільгові кредитні програми» та інших.

НА ЗНІМКАХ:

Знімок за задуку. Учасники форуму.

Виступ голови обласної Асоціації фермерів та приватних землевласників Анастолія Гайворонського; хліб-сіль зостало.

Смачна продукція ФГ Олександра Шербіши з Павлоградського району.

Фермер з Царичанського району Вікторія Головока разом із сіном Романом презентують цілющій мед.

Комітет молодіжного жіночого підприємництва при КП «Центр підтримки малого та середнього бізнесу» Дніпропетровської обласної ради.

Бізнес-архітектура ОТГ

Леся СВІТЛА

Минулого тижня у мальовничому куточку Новомосковщини, на RIVER CLUB «Острів», стартував перший пілотний проект під назвою «ОТГ: бізнес-архітектура».

Це, свого роду, презентація-ярмарок ініціатив, інвестицій, фінансів, продукції, послуг, покликаний запропонувати реальні комерційні пропозиції щодо співпраці з селянськими фермерськими господарствами, підприємствами харчової та переробної промисловості.

Тож не випадково учасниками цього ярмарку-презентації, організованого за активної участі та сприяння КП «Центр підтримки малого та середнього бізнесу» Дніпропетровської обласної ради, стали голови об'єднаних територіальних громад, фермери, підприємці.

На майданчику перед входом до конференц-зали розмістилися презентаційні майданчики інвестиційних проектів ОТГ, продовольчі пропозиції власного виробництва фермерських господарств області, інформаційні стенди продукції та послуг будівельних та промислових підприємств. Символічним було і те, що новий проект стартував

У чому сила, земляче? А сила наша – в єдності!

на базі новоствореної Піщанської громади, однієї з найкращих в області, а вручив хліб-сіль поважним гостям Олександр Суліма, голова Новомосковської районної асоціації фермерів та приватних землевласників.

- Цей чудовий хліборобський коровай, щоправда, з пшениці минулого року, але від цього його цінність не зменшується, - сказав Олександр Іванович, вручаючи хліб на українському рушнику Мгеру Куломчаню, заступнику голови обласної ради, - адже майбутній колос вже потужно наливається в полі.

Прийнявши хліб-сіль від хліборобів Новомосковщини, Мгер Куломчян високо оцінив значимість пілотного проекту «ОТГ: бізнес-архітектура» і запевнив, що подібні проекти проводитимуться і надалі:

- Вирішенням проблем, що виникають на місцях, повинна займатися місцева влада, що працює на основі децентралізації спільного з малим та середнім бізнесом, - наголосив заступник голови обласної ради. Як приклад, навів випадок із життя одного з невеликих сіл, де зруйнувався міст через річку і селяни змушені були терпіти великі незручності. Місцева громада не мала таких

коштів у своєму бюджеті, і хто зна скільки б ще довелося чекати й страждати людям, аби не допомогла місцевий бізнесменів.

Вони не лише підставили плече, а й здешевили проект та будівництво мосту в десятки разів, аніж пропонував кошторис ОТГ.

Схожу точку зору висловив і Олександр Галаган, голова постійної комісії обласної ради з питань підприємництва, переробної промисловості, торговельного та побутового обслуговування.

- Важливо, щоб ті й інші зрозуміли, що їм необхідно бути партнерами – місцевим громадам і представникам бізнесу.

Віктор Дубовик, голова постійної комісії обласної ради з питань агропромислового комплексу та соціального розвитку села, вбачає економічний розвій сіл у створенні й розвитку виробничих кооперативів, а це ніщо інше, як все та ж взаємодія об'єднаних територіальних громад із бізнесовими структурами.

- Селянину, на його думку, все важче продати теж молоко самотужки. А місцева ОТГ не завжди може допомогти, бо й сама перебуває з хліба на воду.

Проблема, вважає Віктор Дубовик, що «наказала довго жити» радянська ще система ГОСТів, що працювала, як годинник – всі знали, скільки відсотків жиру повинно бути в молотці, а у ковбасі – м'яса.

А тепер ніхто й ні за що не відповідає!

«У Верховній Раді повинно їм пишуть бути більше селян!»

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ! Мене, людину, яка працює на землі, дивують сучасні політичні тенденції, коли бізнесмени від шоу-бізнесу напередки кинулися в політику. Іх, поза сумнівом, надихає недавній результат президентських виборів. Але то перемогла технологія, а всі думають – такий запит сусітства! Подивимось, як це воно гикнеться.

Життєвий досвід підказує - керувати державою й ухвалювати закони мають не представники шоу-бізнесу, а селяни! Люди, гартовані сонцем і вітром, з енергетикою від землі, які знають ціну вирощеного хліба. В основі життя людини лежить праця, а услужки шоу – то вторинні! Фермери дають майже 30 відсотків ВВП,

працюють з людьми, мають безпосередній вплив, хто краще за них може вести сусітство? Дивіться, кримські татари йдуть на позачергові вибори у списках багатьох партій, вони гарантовано будуть у парламенті. Так і фермерам слід робити, бути у списках усіх державницьких партій. Тоді найбільше їх буде у парламенті.

А підготовлених людей у нас чимало. Є Віктор Гноєвий, який висувався на минулих виборах, це готовий депутат. А Юрій Вакуленко, який програв Дмитру Ярошу всього 700 голосів! Він справжній трудолюб, волонтер, усіляко допомагає фронту. Є Ігор Гура. І є вдумливий і щирий Анатолій Гайворонський з його досвідом єднання фермерів у потужну обласну Асоціацію. Підтримуємо селян, думаю,

їхні прізвища як кандидатів «Фермер Придніпров'я» надрукують по кожному виборчому округу! Тоді в нас не буде питань з тим, як вони діятимуть в парламенті – за державу чи проти неї? Достить вже провадитися за «гречку» чи інші подачки, надто дорого все коштує потім. Давно сказано: ті перші Верховні Ради, де було найбільше селян, стали найбільш продуктивними для України. Вивенений – ніхто з сільських трударів не кине сесійну залу, як зараз завели таку «моду», коли йде засідання. Мандати довіри – в надійні хліборобські руки!

Як вчасно отримувати пенсію без оформлення карт і відкриття рахунків? Відповідь є!

Все більшого попиту у сучасних умовах набирають безготівкові платежі, розрахунки картою в магазинах, сплата комунальних послуг онлайн; почастішали й випадки переведення пенсії на карткові рахунки. Проте для пенсіонерів цей процес частіше викликає більше складнощів, ніж зручностей.

Чи обов'язково пенсіонеру переходити на банківське обслуговування, чи можна продовжити отримувати пенсію на пошті, - коментує директор Дніпропетровської філії АТ «Укрпошта» Костянтин Зівенко.

НА СЬОГОДНІШНІЙ ДЕНЬ майже 40% пенсіонерів отримують пенсію через Укрпошту (близько 4,1 млн.), на Дніпропетровщині їх – більше 180 тисяч. Не дивно, що останнім часом почастішали звернення із проханням прокоментувати, чи можна продовжувати отримувати пенсію на пошті, не переходячи на картки. Адаже безумовні плюси банківського обслуговування для людей похилого віку (особливо тих, хто проживає у сільській місцевості) перетворюються на великі проблеми. Необхідність не тільки оформити власну картку, а й періодично проходити обов'язкову ідентифікацію у банку; складнощі із доступністю до банкоматів (непоодинокі випадки, коли в селі банкомати в принципі відсутні і навряд чи скоро з'являться); неможливість самотійно зняти копши в будь-який момент для оплати актуальних потреб; потреба раз на місяць їхати до найближчого банкомату (добре, якщо в межах одного населеного пункту, часто – в інший) або просити зняти копши родичів чи знайомих, - це неповний перелік проблем, з якими стикаються пенсіонери.

Зважаючи на те, що поштові відділення знаходяться майже у кожному населеному пункті, а листоноші обслуговують мешканців усіх без винятку сіл, селищ, хуторів (навіть найвіддаленіших), можливості пошти доставити та виплатити пенсію на порядок вищі за будь-який банк. Банківська мережа останніми роками невпинно скорочувалася, лише за останній рік банківських відділень стало майже на тисячу менше, а вся банківська система скоротилася до 8,5 тис. офісів. Натомість Укрпошта зберегла унікальну мережу з більш як одинадцятьма тис. відділень.

І головне: похилий вік, наявність захворювань (чи інвалідності) часто роблять процес отримання пенсії надзвичайно складним навіть поза межах власного дому, а послуги листоноші – не просто зручними й корисними, а й вкрай необхідними. Адаже листоноша не тільки принесе копши додому, передасть пенсію «з рук в руки», а й прийме оплату за комунальні послуги, щоб не виникла заборгованість, може продати за соціальними цінами товари першої необхідності...

Крім того, нещодавно Укрпошта започаткувала так звані бонусні пакети саме для пенсіонерів, за яким у відділенні зв'язку можна отримати 20% знижку на передплату трьох тематичних видань для пенсіонерів (діє по всій країні).

Тож, якщо є необхідність або просто бажання отримувати пенсію (чи соціальну допомогу, які ми теж виплачуємо) в Укрпошті, необхідно зробити наступне:

- особисто звернутися до управління Пенсійного фонду України або органу соціального захисту населення за місцем проживання із заявою про призначення пенсії та відповідними документами.

У заяві необхідно зазначити: «виплату пенсії (соціальної допомоги) прошу проводити через пошту».

Якщо пенсіонер вже отримувати пенсію у банку, проте хоче отримувати її через Укрпошту, він також може звернутися із відповідною заявою до територіального управління того державного органу, в якому вона була оформлена, і подати заяву про припинення перерахування пенсії на банківський рахунок та отримання пенсії за місцем фактичного проживання.

Женіться за ідеєю, а не за грошима, і моді в кінцевому рахунку гроші самі поженуться за вами

Тоні Шей, американський інтернет-підприємець

СУДОВА почеркознавча експертиза є одним з найбільш поширених видів криміналістичної експертизи в будь-якому судочинстві: кримінальному, цивільному, господарському. Письмовий документ – основне джерело юридично значущої інформації. Можливо, тому об'єктами рукописної підробки стають усі можливі види документів (угоди і додатки до них, заповіти, різноманітні акти і заяви, платіжні відомості, товарні й товарно-транспортні накладні тощо). Це документи, належне оформлення яких тягне певні правові наслідки. Судові почеркознавчі експертизи можуть призначатися під час досудового розслідування практично всіх категорій злочинів. У цивільному процесі найчастіше почеркознавчі експертизи призначаються у справах про визнання недійсними заповіту, угод, боргових розписок. Останніми роками нерухоме майно громадян усе частіше виступає одним з основних предметів цивільного спору. У господарських справах судово-почеркознавча

При постановці ідентифікаційного завдання ставляться такі питання:

● Ким, гр. А чи іншою особою, виконано текст листа, який починається і закінчується словами «Привіт друже... – бувай здоров?»

● Однією або різними особами виконані дві накладні на отримання готової продукції підприємством «П» від 00.00.00 р. на суму «000» та від 00.00.00 р. на суму «000»?

● Чи виконано підпис від імені (прізвище, ім'я, по батькові особи, від імені якої зазначено підпис) у документі (назва документа та його реквізити, графа, рядок) тією особою, від імені якої він зазначений, або ж іншою особою?

При постановці діагностичних завдань питання можуть бути такими:

● Чи виконано текст акта приймання-здачі ремонтних робіт у квартирі гр. А за адресою (вказати адресу) навмисно зміненим почерком?

● Чи виконано запис «000» і підпис від імені гр. А в угоді купівлі-продажу квартири самим гр.

Вільні зразки є найбільш інформативними, оскільки рукописні записи в них виконуються особою без усвідомлення можливості їх використання в інших цілях і без ймовірного наміру умисної зміни ознак почерку і підписів. Вільними зразками можуть слугувати рукописи (тексти, підписи) у вигляді службового листування, автобіографії, особисто заповнені анкети, заяви, приватні листи, підписи в установчих, приватизаційних документах, посвідченнях, заявах про видачу паспорта, у платіжних відомостях, касових ордерах, пенсійних справах тощо. Вільні зразки рукописів (почерку і підписів) є необхідним порівняльним матеріалом – без них неможливо провести повне та всебічне дослідження. До інших обов'язкових вимог належить безсумнівність походження вільних зразків, рукописів. Це попередньо перевіряється слідчим (суддею), який призначає експертизу. Перевірка проводиться шляхом зіставлення результатів пред'явлення й огляду інших реквізитів документа; зіставлення

хозяйственным судопроизводствеані тією самою мовою, з використанням того самого алфавіту, що й досліджувані графічні об'єкти, а також зіставляється з ними за матеріалом письма, способом виконання і, за можливості, змістом. Слідчий, який призначає дослідження (суддя), повинен особисто керувати процесом відбирання експериментального порівняльного матеріалу, що гарантує достовірність і доброякісність останнього. За можливості, з цією метою варто запросити для надання допомоги у відборі зразків спеціаліста. При підготовці до відбору експериментальних зразків слід визначити: мету відбору; умови відбору (поза, звичайні прилади, яким виконується написання, використання окулярів, якщо особа ними користується); характер необхідних зразків (тексти буквені чи цифрові, підписи); обсяг відібраних зразків (кількість аркушів з текстом, підписами); матеріал письма (бланки, папір з лініюванням або без нього, папір розграфлений та розлінований від руки), вид приладу письма.

Якщо текст, що досліджується, виконано друкованими літерами або спеціальним шрифтом, то треба, за можливості, надати вільні, умовно-вільні й експериментальні зразки аналогічного характеру.

Водночас, треба враховувати, що при відборі експериментальних зразків переписування з тексту, який досліджується, неприпустиме.

При відібранні експериментальних зразків підпису особи, від імені якої виконано підпис, слід запропонувати їй розписатися всіма застосовуваними нею варіантами підписів. Якщо необхідно встановити, чи виконаний підпис від імені певної особи іншою особою, надаються вільні та експериментальні зразки почерку та підписів обох осіб. При цьому додатково відбираються експериментальні зразки почерку передбачуваного виконавця не менш як на 10–15 аркушах у вигляді записів прізвища та ініціалів особи, від імені якої виконано підпис.

Якщо з певних причин виконати будь-які вимоги, що стосуються відбирання та надання зразків почерку і підписів, не було можливості, про це слід указати в документі про призначення експертизи. Враховуючи що обставину, експерт прийматиме рішення щодо доцільності заявлення ним клопотання про надання додаткових зразків, коли наданого почеркового матеріалу недостатньо для формулювання висновку.

Можливості вирішення ідентифікаційних завдань при дослідженні підписів у першу чергу залежать від кількості і якості порівнювальних матеріалів, які надаються слідчим або судом. Достатня кількість порівнювального матеріалу в кожному окремому випадку є різною – залежно від складності завдання. У судово-почеркознавчій експертизі ідентифікаційні дослідження підпису є основним і одним із найскладніших видів дослідження. Підпис, маючи велике значення для засвідчення та завірення різноманітних фактів і подій від імені конкретної особи, разом з тим, є недосконалим засвідчувальним знаком, оскільки внаслідок своєї конструктивної простоти легко піддається підробці. При ідентифікаційному дослідженні підписів також враховують, що іноді певна особа має в якості засвідчувального знаку декілька варіантів підпису, відмінності котрих настільки суттєві, що підписи тієї самої особи непорівнянні один з одним.

Перевірка експертом наданих на дослідження вільних, умовно-вільних зразків, зазвичай здійснюється шляхом їх ретельного вивчення і порівняльного дослідження як між собою, так і з експериментальними зразками. Певну увагу необхідно приділяти вивченню умовно-вільних зразків, котрі займають проміжне місце між вільними та експериментальними зразками і доповнюють недостатню кількість порівнювального матеріалу. Умовні зразки часто піддаються викривленню – як навмисно – внаслідок хвилювання особи, яку перевіряють, так і навмисно – з метою зробити неможливим або значно ускладнити проведення експертизи.

Все про почеркознавчу експертизу **Т**реба знати

експертиза призначається стосовно документів, які забезпечують господарську діяльність юридичної особи.

Предмет судово-почеркознавчої експертизи – це встановлення фактів (фактичних даних) відповідно до потреб судової та слідчої практики експертом-почеркознавцем у межах його компетенції на основі відповідної методики.

Основним завданням **почеркознавчої експертизи** є ідентифікація виконавця рукописного тексту, обмежених за обсягом рукописних записів (буквених та цифрових) і підпису. За задачами, що ставляться перед судово-почеркознавчою експертизою, останні поділяються на три класи:

● ідентифікаційні, спрямовані на встановлення конкретного виконавця досліджуваного рукопису або факту виконання двох і більше рукописів чи різних їх фрагментів однією особою;

● діагностичні, спрямовані на встановлення умов, стану виконавця, обстановки виконання досліджуваного рукопису;

● класифікаційні, спрямовані на встановлення належності виконавця рукопису до певної групи осіб за статтю, віком, іншими соціально-демографічними характеристиками.

Найбільш поширеними у судово-почеркознавчій експертизі є ідентифікаційні завдання – встановлення конкретного виконавця рукописного тексту, підпису. В зв'язку з цим судово-почеркознавство тривалий час розвивалося і формувалося як теорія судово-почеркознавчої ідентифікації. Пізніше стали формуватися й інші його напрями. Подальша диференціація завдань у межах класів проводиться за ступенем спільності і має свої особливості. Ідентифікаційні завдання поділяються, виходячи із систематизації об'єктів дослідження, умов їх виконання, подібності (або її відсутності) почерків виконавця рукопису та підозрюваних осіб, наявності або відсутності ймовірних виконавців декількох рукописних об'єктів.

За видом рукописи поділяють на тексти і підписи. Текст – це вид рукопису, змістова складова якого зафіксована за допомогою буквених та/або цифрових позначень. Підпис – це вид рукопису, який відбиває прізвище, іноді ініціали імені та по батькові особи у вигляді букв та/або умовних письмових знаків, що мають засвідчувальне від імені цієї особи призначення.

За складом тексти можуть бути буквеними або цифровими. Склад (транскрипція) підпису може бути буквеною, безбуквеною або штриховою, змішаною.

За обсягом тексти поділяють на великі, середні і малі, також виокремлюється особливий об'єкт – короткий запис.

Умови виконання текстів і підписів поділяють на: звичні; незвичні (збиваючі фактори) – постійні та тимчасові, не пов'язані з навмисною зміною та пов'язані з навмисною зміною (викривлення, наслідування).

Прийняття слідчим або судом рішення про призначення судово-почеркознавчої експертизи передбачає визначення завдання експерту та формулювання цього завдання у вигляді запитань, які ставляться перед експертом і потребують вирішення. Кожне запитання має містити такі дані: найменування документа або початкової та заключні слова досліджуваного тексту, дату документа, ініціали ймовірного виконавця, а також, залежно від конкретного завдання, – прізвище та ініціали особи, від імені якої виконано досліджуваний підпис, вказівку на те, чи є дана особа вигаданою, невстановленою або такою, що не вміє розписуватися.

А, який перебував у стані алкогольного сп'яніння?

● Чи виконано рукописний текст у документі (назва документа та його реквізити, графа, рядок) під впливом збиваючих факторів (природних, штучних)?

● Чи перебувала особа, яка виконала рукописний текст документа (назва документа та його реквізити, графа, рядок), у незвичайному стані?

● Чи виконано текст розписки щодо отримання «0000 доларів США», яка датована 00.00.00 р., від імені гр. Б у незвичайних умовах – у транспорті, який рухався, на вертикально розташованій поверхні тощо?

На вирішення класифікаційно-діагностичних експертиз можна поставити такі питання:

● Особою якої статі та віку виконано текст листа, який починається і закінчується словами «Шановний Григорію... – до зустрічі»?

● До якої групи осіб за віком належить виконавець наданого на дослідження тексту, який розпочинається словами...?

Питання, які ставляться на вирішення експертизи, повинні бути чіткими і зрозумілими, а надані порівняльні матеріали – містити інформацію, що необхідна експерту для проведення дослідження.

Основними вимогами, яким має відповідати порівнювальний матеріал, є такі: наявність вільних, умовно-вільних та експериментальних зразків почерку, цифрових записів, підписів, що підлягають ідентифікації. Вільні та експериментальні зразки літерного або цифрового письма необхідно надавати не менш як на 13 аркушах. Вільні зразки підпису надаються, за можливості, не менш як на 15 документах, експериментальні – не менш як на 5–8 аркушах, на яких є підпис особи.

Вільними зразками є рукописні тексти, рукописні записи (буквені та цифрові), підписи, які достовірно виконані певною особою до початку кримінального провадження (відкриття цивільної, адміністративної чи господарської справи) і не пов'язані з досліджуваними у межах провадження обставинами.

Умовно-вільними є зразки, виконані певною особою до відкриття судової справи (чи до початку кримінального провадження), але пов'язані з обставинами цієї справи, або виконані після відкриття справи, але не у зв'язку з її обставинами.

Експериментальні зразки – це зразки почерку, виконані за завданням слідчого (прокурора), судді у зв'язку з призначенням даної експертизи.

Для обчислення єдиного податку слід використовувати нормативну грошову оцінку щодо кожної земельної ділянки

Головне управління ДФС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 2921.2 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи для сільськогосподарських товаровиробників є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого ПКУ.

З 1.01.2019 набрав чинності наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 16.11.2018 № 552 «Про затвердження технічної документації із загальнонаціональної (всеукраїнської) нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення».

Оскільки нормативна грошова оцінка земель є базою оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи, її зміна впливає на розрахунок суми податкових зобов'язань на поточний рік. Для обчислення податкових зобов'язань по єдиному податку на 2019 рік юридичними особами – платниками єдиного податку четвертої групи використовуються нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення (сільськогосподарських угідь: ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) по кожній земельній ділянці окремо.

При цьому для отримання інформації щодо нормативної оцінки земельних ділянок необхідно звертатися до територіальних підрозділів Держгеокадастру за місцем розташування земельних ділянок.

Городнику Укривні матеріали

Чим більше працюють виробники укривних матеріалів над асортиментом своєї продукції, тим більше плутанини виникає в голові у садівника-городника. Так, фермери і власники господарств, які заробляють на ягодах і овочах, в курсі новинок і їхніх експлуатаційних характеристик.

Але як простому господареві вибрати укривний матеріал для тих чи інших цілей, якщо навіть в магазинах консультанти не завжди можуть розповісти про принципову різницю у використанні плівки, агротекстилю і нетканого матеріалу (спанбонда)? А ще є різні кольори, різна щільність цих матеріалів... Тому пропонуємо поговорити про властивості та характеристики різних укривних матеріалів: які з них підійдуть для стримування росту бур'янів та утримання вологи в ґрунті, які — для затінення рослин, якими можна утеплити штабб дерева на зиму, а які підійдуть для створення міні-парника.

Який укривний матеріал підійде для підстилки ґрунту

Найкращий варіант — це чорний або чорно-білий нетканний укривний матеріал щільністю 42 або 60 г/м, а також чорна або чорно-біла плівка. Для мульчування ґрунту в теплицях переважає саме чорно-біле агроволокно. Можна сказати, що це ідеальні укривні матеріали для полуниці, огірків. Але оскільки плівка не пропускає вологу, при її використанні краще потурбуватися про крапельний полив.

Більш ґрунтовний варіант — використовувати тканий чорний укривний матеріал (геотекстиль).

Щоб захистити рослини від спеки або холоду

Тут підійде або білий спанбонд щільністю 17-30 г/м (для мінусових температур - 42 г/м), або плівка. Плівка краще підходить на початку сезону, коли тендітні рослини потрібно вберегти від зайвих опадів або, навпаки, випаровування вологи. Але є плюси й агроволокна: під ним не виникає «парникового ефекту», немає потреби провітрювати.

Для створення міні-парників

Для невеликих парничків на дугах рекомендують брати білий спанбонд щільністю 42 або 60 г/м. З плівки парники на дугах краще робити тільки ранньою весною, оскільки надалі через дію парникового ефекту рослинам під плівкою буде некомфортно.

Для створення теплиць

Зараз головний матеріал для будівництва теплиць — полікарбонат, і це окрема тема. Але є варіанти і простіші. Звичайна плівка — досить хисткий матеріал для теплиці, а ось плівка армована досить міцна і стійка до механічних впливів. Вона виготовляється з трьох шарів звичайної плівки, а між 2-м і 3-м шаром розміщується армуюча сітка. Теплиця під армованою плівкою спокійно прослужить кілька сезонів.

Для обігріву теплиць рекомендують використовувати укривний матеріал, який з одного боку — чорний, а з іншого — фольгований. На землю, або полицю, застеляють такий матеріал чорною стороною вниз, від бур'янів, а фольга буде відбивати сонячне світло. Для досягнення максимального ефекту зверху теплицю покривають білим матеріалом зі смужками фольги, завдяки чому сонячне світло зможе добре проходити.

Укривних матеріалів, як ви переконалися, існує безліч. Але універсальних серед них немає. Щоб вибрати правильний укривний матеріал, потрібно чітко розуміти, для яких цілей він вам потрібен — для створення полуничних посадок, укривтя ґрунту в теплиці, організації міні-парника або захисту дерева від морозів і гризунів. Сподіваємося, наша стаття допоможе вам розібратися в цьому непростому питанні — який укривний матеріал підійде у вашому конкретному випадку.

Класифікація укривних матеріалів

Залежно від матеріалу:

нетканний матеріал (агроволокно), який проводиться з первинного поліпропілену фільтрним способом. Коли ви чуєте загадкові слова Дутрасил, Спанбонд, Агротекс, Агроспан і деякі інші — це і є неткані укривні матеріали, точніше — їх різні виробники. Звичайно ж, вони відрізняються і за якістю, і за ціною, і за експлуатаційними характеристиками. Випускається різної щільності — від 17 до 60 г/кв.

тканний матеріал — геотекстиль (інша назва — агротекстиль). Він робиться також з поліпропілену, але тканим способом. Використовують його, по суті, як і нетканний матеріал, але завдяки більш високій щільності (80-120 г/кв. м) геотекстиль можна застосовувати і як коренеперериваючий матеріал (обертають кореневу систему дерева, щоб вона не розповзалася), і для захисту гідроізоляційних оболонко басейну, і як розділовий шар між піском і гравієм при облаштуванні доріжок або мульчуванні пристовбурних кіл дерев, і для захисту штаббів молодих дерев від морозів і гризунів взимку тощо.

плівковий укривний матеріал. Головна його відмінність від агроволокна в тому, що плівки не «дихають», тобто не пропускають ні вологу, ні повітря, зате набагато краще утримують тепло. Плівки краще використовувати для створення міні-парників, для прогрівання ґрунту на початку сезону, захисту рослин від надлишкового накопичення або випаровування вологи.

Таким чином, плівка як укривний матеріал хороша на початку городнього сезону, а надалі її краще замінити спанбондом (дутрасилом, агротексом тощо).

Залежно від кольору укривний матеріал буває:

чорним. Такий укривний матеріал часто називають «мульчею», зазвичай чорне агроволокно випускають досить щільним — 60 г/м. Головна функція такого матеріалу — перешкоджання росту трави і затримання вологи в ґрунті. Саме чорна мульча — найоптимальніший варіант укривного матеріалу для полуниці або огірків. До речі, зараз випускають чорний спанбонд відразу з отворами під посадку — і не треба повзати з ножем і лінійкою по грядці, вирізаючи дірки.

білим. Білий укривний матеріал зустрічається різної щільності (17, 30, 42, 60 г/м). Головна мета найбільш тонкого агроволокна (17-30 г/м) — відбити надмірне світло, притінити молоді рослини в спеку, захистити розсаду відразу після висадки або під час загартування від легких похолодань і навіть невеликих заморозків. Тонкий білий спанбонд підійде для захисту щойно висіяного насіння від птахів, змиву дощем і ін. Матеріал щільністю 42 г/м можна вважати універсальним — він і захистить від спеки, і від заморозків (до -5 градусів), добре підійде для створення теплиці на дугах або зимового укривтя для теплолюбних рослин. Біле агроволокно щільністю 60 г/м в основному натягують на каркас для захисту садових і городніх культур.

чорно-білий матеріал — це розумна альтернатива «чорної мульчі». Річ у тім, що в спеку ґрунт під чорним спанбондом може перегрітися. Але і білим грядку не застелиш, адже бур'янам дістанеться сонячне світло! А хитрі виробники пропонують робити так: чорною стороною стелити всередину (щоб бур'яни не пробілися), а білою — назовні (щоб відбивалося сонячне світло).

кольоровий укривний матеріал. Поки що кольорове агроволокно частіше можна зустріти в інтернет-магазинах, ніж на звичайних садівничих грядках, але він безумовно заслуговує уваги. Для таких матеріалів досить витончена і базується на зміні спектру сонячних променів. Наприклад, чорно-жовтий спанбонд стелиться жовтим кольором назовні та «збиває з пантелику» комах. А біло-червоний (червоним — всередину) відмінно акумулює тепло, захищаючи рослину від перепадів денних і нічних температур. Існують також біло-жовті, оранжево-червоні і інші кольорові укривні матеріали.

Навіщо потрібен ультрафіолетовий стабілізатор в укривних матеріалах

Нерідко городники скаржаться, що агроволокно або плівка прослужили всього рік і «розлізлися». Це, здебільшого, стосується укривних матеріалів, що не містять ультрафіолетового стабілізатора. Світлостабілізатор захищає полімерне покриття плівки від розтліної дії УФ-променів, і такий укривний матеріал прослужить мінімум три роки. На ціні це, природно, відіграє. Але воно того варте.

Здоровенькі були!

Сон при світлі шкідливий

Здавалося б, яка різниця, спати при світлі чи без - якщо сон міцний, то, що йому завдасть? Але вчені та медики твердять, що сон при світлі може істотно зашкодити здоров'ю. Фахівці провели дослідження і з'ясували, що жінки, які віддають перевагу під час сну залишати світло включеним, і спати не в повній темряві, можуть бути схильні до повноти та швидше набирають вагу. Пов'язано це, в першу чергу, з тим, що мозок при світлі до кінця не відновлюється. В експерименті брали участь понад сорок жінок. Респондентки розповіли про свої звички. В опитуванні також був пункт, чи вмикають дами на ніч світло. Виявилось, що 17% опитаних жінок, що залишили включеним світло або телевізор, погладшали в середньому на п'ять кілограмів на рік. Сон при джерелах світла збільшує ризик набору зайвої ваги на 22% і ожиріння - на 33%. Експерти додають, що винні в зайвих кіло не тільки світильники, що випромінюють світло, але і включені телевізори, мобільні телефони, вуличні ліхтарі та навіть світло фар автомобілів.

Болгарський перець: догляд

Як і в теплицях, догляд за перцем після висадки його у відкритий ґрунт майже збігається з доглядом за помідорами: його треба поливати, підживлювати, формувати та видаляти пасинки, рихлити навколо нього землю і захищати від шкідників і хвороб.

Поливи

Перший раз перець поливають відразу після його посадки у відкритий ґрунт, другий — через 4-5 днів після неї, а потім, якщо мало дощів,

— через кожні 8-10 днів, і так — до першого збору плодів (по одному їх можна знімати з куща і раніше, не змінюючи режиму поливів). Після цього можна зробити невелику перерву, але відновити основний режим поливів після появи нових квіток і обов'язково поливати після кожного збору.

Підживлення

Підгодувати перець азотом, фосфором і калієм (особливо останніми двома) потрібно хоча б три рази за сезон (можна і більше, але меншою кількістю добрив). Перший раз це робиться через два тижні після висадки розсади, вдруге — коли зав'яжеться відразу багато плодів (по одному окремі плоди можуть з'явитися і раніше терміну), а потім — ще через 15-20 днів після другої підгодівлі. Варто обприскати його і мікродо-

бривами, тому що з ними перець розвивається набагато краще, до того ж йому нерідко бракує бору, і від цього плоди виростають більш дрібними або переламаними.

Захист від спеки

В областях з дуже жарким літом, якщо цвітіння збіглося з настанням спеки, над грядками з перцем або біля них треба встановити затінюючі ширми, щоб пилок не втратив життєздатність.

Ґрунт

Рихлити ґрунт навколо перцю треба після поливів і дощів, якщо на поверхні ґрунту утвориться кірка.

Прополювання

Прополювати лише тоді, коли бур'яни стануть занадто помітними.

Обласна щотижнева газета «ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail:farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1983922. Тираж 22670.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
©Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

МАЛИНА - рентабельність, урожайність, ідеї

Бізнес на малині має чудову рентабельність і при правильному підході можна отримати високу урожайність, це чудова ідея для початківців в Україні! Малина є дуже корисною ягодою, яка має постійний попит на ринку. Багато європейських фермерів вже давно займаються її розведенням і успішно будують на цій справі досить прибутковий бізнес.

Ягоди малини використовуються не тільки в якості простої ягоди, з неї роблять соки, варення, джеми та інше. Оптовими покупцями є саме великі консервні заводи. У цій статті ми розглянемо основні вимоги до побудови бізнесу на малині і опишемо найбільш ходові сорти для комерційного спрямування вирощування цієї ягоди.

МАЛИНА дуже теплолюбна рослина. Добре росте на пухких піщаних ґрунтах, в разі якщо у вас в регіоні інший ґрунт, то потрібно буде проводити регулярне мульчування. Для засадження 1 га площі вам потрібно буде закупити близько 2 – 3 тисяч саджанців, середня ціна одного куща – \$ 0,5 – \$ 2 в залежності від сорту. Так будьте готові, що на старті вам вже будуть потрібні вкладення близько \$ 1500 – \$ 2000, для посадки на площі 1 га. Крім саджанців, вам буде потрібно закупити органічне добриво, зазвичай це гній, а також калійні і фосфатні добрива, якими ви будете просочувати землю. Посадка відбувається в основному за схемою розташування кущів на відстані 60 – 70 см один від одного в ряду з міжряддям близько 1 – 2 метра **в залежності від сорту**. Також якщо ви вибрали високі сорти малини, вам потрібно буде встановити шпалери, їх зазвичай розташовують на відстані близько 4 метрів один від одного, а між ними натягують дрот. Якщо ви вирішили **серйозно зайнятися бізнесом** на вирощуванні малини, тоді вам потрібно буде підготувати ґрунт перед висадкою. Зазвичай його піддобрять гноєм близько 0,5 тонни на сотку, а також додають азотні і калійні добрива. Висадка кущів малини відбувається в основному, як рекомендують фахівці восени, десь у жовтні, але й навесні можна також її висаджувати. Для захисту малини від шкідників і хвороб використовують різні хімічні засоби, але робити це потрібно **до того як ця рослина починає цвісти**. З основного догляду можна виділити полив. Зазвичай організують крапельний полив і взаємно від погодних

умов, регулярно зволожують ґрунт. Також в кінці сезону, восени малину обрізають, якщо це літній тип, то обрізають кущ практично повністю, а якщо ні, то частина пагонів залишають на ділянці. Також, бажано проривати і прибирати бур'яни на ділянці, де засаджена ця рослина, це **мінімізує варіант виникнення захворювань малини**, в тому числі її кореневої системи. Існує два основних види малини, про які повинен знати підприємець, який розглядає бізнес на малині, а не як домашню рослину. **Літня малина**. Цей сорт ягоди має дворічний цикл розвитку, плоди отримують на пагонах другого року. Вона характеризується відмінними смаковими якостями, що нагадують лісову ягоду, відмінно продається на продуктових ринках. Але є і мінус. Вона дуже чутлива до заморозків і до різних хвороб і шкідників, а також з такого виду малини, зазвичай, збирають невеликий урожай. **Ремонтантна малина**. У цього виду кущів також є як плюси, так і недоліки. Ті, хто стартує з нуля, роблять бізнес саме на цій малині, так як вона плодоносить на однорічних, так і на дворічних пагонах, а це **дає можливість збирати два врожаї за сезон**. Плюс до всього вона більш стійка до холодних температур, шкідників і хвороб. Найчастіше має великі плоди і гарний товарний вигляд. Але з мінусів можна виділити те, що вона має менш привабливі смакові якості, ніж річний вид цієї ягоди, погано розмножується і має великі вимоги щодо додавання добрив. Цей вид малини є саме комерційним видом і тому його вибирають багато підприємців. Ґрунтовний підхід до бізнесу на розведенні малини для новачка полягає в наступному.

Виділяється певна площа під посадку кущів. Висаджуються різні сорти і протягом двох років ви спостерігаєте за врожаєм і стійкістю до різних шкідників і хвороб. Визначаєте найбільш вигідні види і розводите або купуєте саджанці саме цього виду. Далі збільшуєте бізнес за рахунок посадки великих площ.

Сорти малини для бізнесу

Чимало підприємців, складаючи бізнес-план свого сільського господарства, не знають, який саме сорт малини вибрати, щоб не прогадати і мати стабільний дохід. Ми наведемо найбільш популярні види малини, які вирощують в Україні, і вони відмінно зарекомендували себе в цій сфері діяльності.

Глен Файн (Glen Fyne).

Літній сорт з високим рівнем врожайності. Фермери збирають до 30 тонн з одного гектара землі. В середньому близько 4 кг з одного куща. Має хороші смакові якості, сорт досить стійкий до холодних температур. З основних проблем його розведення є слабка коренева система, вона схильна до гниття. **Ляшка (Лячка)**. Ранній польський сорт ягоди. Відмінно зарекомендував себе для бізнесу. Малина цього сорту має великі ягоди вагою від 5 г до 8 г. Сама структура плоду має циліндричну форму і хороші смакові якості. Розмір ягоди досягає 4 см. **Octavia**. Висока врожайність до 30 тонн з одного га площі. Сорт має хороший смак і високу транспортабельність. Цей вид можна вирощувати без установки шпалер, що заощадить гроші на старті бізнесу. Він досить стійкий до морозів і грибків, але в той же час він погано розмножується. **Джоан Джі (Joan J)**. Хороший варіант для комерції. По-перше, він має великі плоди, до 6

грам. По-друге, йому властиві дуже хороші смакові якості. Врожайність цього сорту близько 16 тонн з 1 га. Показав відмінну стійкість до посух. Для його вирощування вам потрібно буде організувати підв'язку і спорудити шпалери.

Патриція (НЕ ремонтантний). Великі солодкі ягоди вагою 4 – 12 грам. Рослина має кущі середньої висоти і досить стійка до зимових температур. Щорічно формує 5 – 7 кореневих нащадків. З одного куща можна зібрати близько 4 – 5 кг врожаю.

Полиця. Голландський сорт ягоди. Відмінно підходить для вирощування в умовах поля, але він при цьому дуже не стійкий до сильної посухи. Плоди мають вагу близько 4 – 8 грамів, а врожайність з одного га становить близько

дотриманні температурного режиму 3 – 5 градусів. Не вимагає споруди шпалер.

Таруса (НЕ ремонтантний). Сорт стійкий до захворювань і шкідників, має ягоди вагою від 4 до 12 грамів. З одного куща бізнесмени збирають близько 3 – 4 кг малини.

Також є багато інших сортів: Арбат, Маросейка, Калашник, Хімба Топ, Моллінг Жуно та інші. Більш детально про них ви можете почитати в профільній літературі. Також, якщо у вас є великий стартовий капітал, то можна організувати бізнес на вирощуванні малини в теплицях з підключенням опалення та системи поливу. Такий формат дозволяє вирощувати малину практично цілий рік, але, на жаль, витрати часто не дають високого заробітку, і ця ідея залишається лише на папері.

Більш практично, в теплу пору року **вирощувати малину в тунелях**, які споруджують з напівкруглого каркаса і плівки. По суті, виходить тепличний варіант. Для такого підходу підходять такі сорти малини: Laszka, Radiance, Polka, Tulameen, Tadmor, Polonez, Kweli і інші.

Рентабельність вирощування малини

Трохи вище ми вказали, що для того, щоб засадити малиною площа в один га, вам потрібно буде на саджанці витратити близько \$ 1500 – \$ 2000. Також на добрива відведемо близько \$ 800 і на організацію системи поливу близько \$ 300. Середня оптова ціна у скупників близько \$ 1 – \$ 2. Так, при врожаї з одного га в розмірі 10 тонн прибуток буде близько \$ 15 000. Навіть за вирахуванням витрат прибуток високий і рентабельність в цьому бізнесі теж на висоті. Правда, як і при будь-якому бізнесі в сфері вирощування, тут існують і високі ризики. Продаж малини або саджанців здійснюють на ринках, збираючи її безпосередньо в день продажу. При оптовій здачі для скупників її можуть заготовляти за день, два. Малина як бізнес, цілком непогане вирішення для починаючого підприємця, в якого є земля і бажання працювати в сфері сільського господарства. Цей бізнес схильний до ризиків, зате й прибуток високий.

Ягідна ферма запрошує бажаючих працівників та бригади на сезонний період: польові роботи, збір ягід (суниця, малина), сортування та пакування ягід у сортувальному складі. Оплата праці гідна.

067 397 38 63 Царичанський р-н, с. Могилів

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, 41, оф. 109

Дзвоніть:
(056) 786-02-21,
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити «Фермер Придніпров'я» до кінця року можна у будь-якому поштовому відділенні області до 25 числа кожного місяця. Передплатний індекс 60092.